

Ανεξέλεγκτη πότζα και ατύχημα

Γιάννης Καρυωτάκης
S/Y Mimosas
Σάββατο, 28 Δεκεμβρίου 2024

Ιούλιος μήνας, ζέστη υποφερτή, καταγάλανος ουρανός, ο άνεμος ΒΑ, 10-15 κόμβους. Ιδανικές συνθήκες για ιστιοπλοΐα. Ταξιδεύουμε πρύμα, σχεδόν κατάπρυμα, το πλήρωμα ανέμελο απολαμβάνει την αλμύρα της θάλασσας και τον ήλιο. Η σκότα της μαΐστρας όλη λάσκα, το πανί αγγίζει τα ξάρτια και η μάτσα είναι πάνω από την θάλασσα. Το βαγονάκι τέρμα σταβέντο, και έχουμε πάρει και το boom wang, σαν να τρέχαμε αγώνα. Ο τιμονιέρης παλεύει λίγο να κρατήσει το σκάφος κατάπρυμα, τον εμποδίζει το λίγο κύμα από πίσω, αλλά έχει δει πολλά μετά από 40 χρόνια στην θάλασσα. Μια στιγμή απροσεξίας, ένα μεγαλύτερο κύμα, και η μάτσα χωρίς προειδοποίηση, διασχίζει με ταχύτητα το cockpit. Το βαγονάκι της μαΐστρας αστραπιαία αλλάζει μεριά και η σκότα παρασύρει τα πάντα στην πορεία της. Ο Σωκράτης που καθόταν πίσω πίσω για να φιλοσοφεί για την ζωή με ιστιοφόρο με τον τιμονιέρη, απογειώνεται βίαια με την δύναμη της σκότας που τον βρήκε στον δρόμο της και το σώμα του καταλήγει στο απέναντι βιντιρέλο. Είναι πλέον αναίσθητος! Mayday Mayday Mayday, μετά από 20 λεπτά το ελικόπτερο είναι από πάνω μας, ευτυχώς είμαστε στην Γαλλία, ανεβάζουν τον Σωκράτη επάνω, νοσοκομείο και εγχείρηση στο κεφάλι για να απορροφήσουν ένα αιμάτωμα. Σε μια βδομάδα θα πάρει εξιτήριο και συνεχίζει να ταξιδεύει και σήμερα. Ιστορία πραγματική και δεν είναι η μοναδική. Η ανεξέλεγκτη πότζα είναι ύπουλος εχθρός και παραμονεύει.

Καταδικάζεται ο καπετάνιος. Τι δεν έκανε σωστά; Δεν χρησιμοποίησε όλα τα υπάρχοντα μέσα ώστε να μειώσει τον κίνδυνο της πότζας. Μα τι μπορούμε να κάνουμε; Την λύση την βρήκε το 1976 ο MM Ernest Waelder με τον ναύτη του Noel Wyatt, **Εικόνα 1**.

Εικόνα 1: Ο MM Ernest Waelder με τον ναύτη του Noel Wyatt και το φρένο της μάτσας που ανακάλυψαν

Δεν πρέπει να εμποδίσουμε την μάτσα να κάνει πότζα, δένοντας την άκρη της π.χ. σε ένα κοτσανέλο, γιατί υπάρχει κίνδυνος να σπάσει το goose neck. Η μάτσα πρέπει να γυρίσει, αλλά σιγά σιγά. Πρέπει απλώς να μειώσουμε την ταχύτητα της χρησιμοποιώντας ένα φρένο. Και αυτό το φρένο ανακάλυψε ο Ernest Waelder. Η τριβή ενός σχοινιού περασμένο πολλές φορές σε ένα μεγάλο ράουλο που είναι στηριγμένο πάνω στην μάτσα, θα την εμποδίσει να περάσει γρήγορα, Εικόνα 2.

Εικόνα 2 : Εγκατάσταση του φρένου και το φρένο Walder δεξιά

Το σχοινί, ατέρμονο, αφού κάνει μερικές βόλτες γύρω από το ράουλο, καταλήγει σε 2 βιτζιρέλα δεξιά και αριστερά όπως στην επάνω εικόνα. Ανάλογα με την δύναμη του αέρα του βάζουμε την ανάλογη τάση. Η εγκατάσταση του συστήματος είναι απλή και η χρήση πανεύκολη. Το μόνο πρόβλημα είναι η τιμή του, μεγαλύτερη από 400 Ευρώ!

Η Wichard εμπνεύστηκε από ένα εργαλείο που χρησιμοποιούν οι αναρριχητές για να γλιστράνε πάνω σε ένα σχοινί, κατεβαίνοντας (ραπέλ), και πρότεινε ένα φρένο μάτσας φτηνότερο αλλά για μαϊστρες μικρότερες από 40 τμ.

Το σχοινί που χρησιμοποιούμε δεν είναι οποιοδήποτε, αλλά κάποιο που η υφή του δίνει μεγάλες τριβές.

Στο σκάφος μας έχουμε το φρένο της Wichard, που εγκαταστήσαμε μετά από ένα θανατηφόρο ατύχημα, λόγω πότζα, στα Τσελεβίνια, που έγινε ακριβώς πίσω μας. Ποτέ μα ποτέ δεν ταξιδεύουμε πρύμα χωρίς το φρένο.

